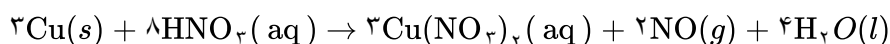

۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ابتدا واکنش را موازنه می‌کنیم:

شمار مول یون Cu^{2+} تولید شده برابر است با:

$$n_{\text{mol Cu}^{2+}} = n_{\text{g NO}} \times \frac{1 \text{ mol NO}}{30 \text{ g NO}} \times \frac{3 \text{ mol Cu}(\text{NO}_3)_2}{2 \text{ mol NO}} \times \frac{1 \text{ mol Cu}^{2+}}{1 \text{ mol Cu}(\text{NO}_3)_2} = 0.45 \text{ mol Cu}^{2+}$$

$$\bar{R}_{\text{Cu}^{2+}} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{0.45}{90} = 5 \times 10^{-3} \text{ mol. s}^{-1}$$

شمار مول اسید مصرف شده برابر است با:

$$n_{\text{mol HNO}_3} = n_{\text{g NO}} \times \frac{1 \text{ mol NO}}{30 \text{ g NO}} \times \frac{8 \text{ mol HNO}_3}{2 \text{ mol NO}} = 1.2 \text{ mol HNO}_3$$

شمار مول اولیه اسید برابر است با:

$$V_{\text{محلول}} \times \frac{n_{\text{mol HNO}_3}}{V_{\text{محلول}}} = n_{\text{mol HNO}_3}$$

حال غلظت اسید باقی مانده را محاسبه می‌کنیم:

$$[\text{HNO}_3] = \frac{n_{\text{mol HNO}_3}}{\text{حجم محلول}} = \frac{4 - 1.2}{2} = 1.4 \text{ mol. L}^{-1}$$

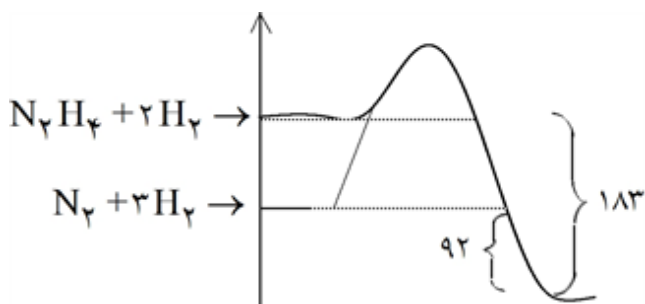
۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار مشاهده می‌شود که در بازه زمانی ۰ تا ۱۴ دقیقه ۰.۰۴ مول Z تولید شده ولی ۰.۰۲ / ۰.۰۲ مول X و Y مصرف شده‌اند و می‌توان نتیجه گرفت معادله واکنش به صورت زیر است.

۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط مورد اول صحیح است.

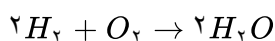

۴

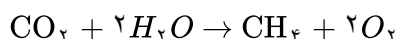
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\Delta H = [(2 \times 435) + (494)] - [4 \times 463] = -488 \text{ kJ}$$

$$\Delta H = [(2 \times 393) + (4 \times 463)] - [(2 \times 494) + (2 \times 393)] = 788 \text{ kJ}$$

$$\Delta H_{\text{واکنش کلی}} = 788 - 488 = 300 \text{ kJ}$$

۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مورد اول: صحیح

مورد دوم: صحیح

مورد سوم: صحیح

مورد چهارم: غلط. گرما یک فرایند است.

۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

واکنش اول در سه ضرب می‌شود.

$$\Delta H_1 = -394 \times 3$$

واکنش دوم برعکس می‌شود.

$$\Delta H_2 = +2056$$

واکنش سوم برعکس و در چهار ضرب می‌شود.

$$\Delta H_3 = 245 \times (-4)$$

۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فقط مورد آخر صحیح است.

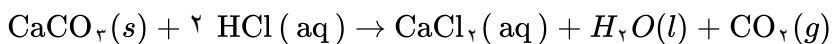
۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$C = \frac{6}{m\Delta\theta} \Rightarrow \frac{18/2}{1 \times 20} \Rightarrow \%91$$

۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با گذشت زمان سرعت متوسط تولید فراورده‌ها و همچنین سرعت متوسط مصرف

واکنش‌دهنده‌ها کاهش می‌یابد. بررسی گزینه‌های درست:

(۱) با توجه به معادله‌ی شیمیایی واکنش که به صورت زیر می‌باشد، گاز کربن دی‌اکسید تولید شده از ظرف دربار خارج شده و جرم مخلوط واکنش کاهش می‌یابد.

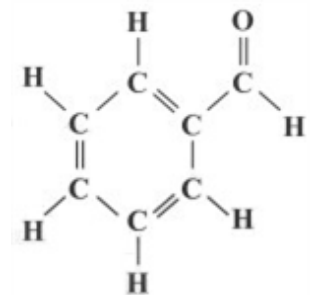
(۲) ضریب استوکیومتری همه‌ی فراورده‌ها با هم برابر بوده و در نتیجه سرعت متوسط تولید آنها برابر است.

(۴) با اندازه‌گیری تغییرات فشار گاز کربن دی‌اکسید می‌توان سرعت متوسط تولید آن را اندازه‌گیری کرد و با توجه به ضرایب استوکیومتری مواد، سرعت متوسط مواد دیگر را محاسبه کرد.

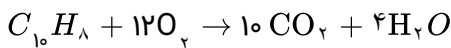
۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شواهد نشان می‌دهد که آنتالپی واکنش‌های تولید $\text{CO}(g)$ و $\text{N}_2\text{H}_4(g)$ را نمی‌توان به روش تجربی تعیین کرد.

۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

آلدئید موجود در بادام، بنزآلدئید ($\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$) بوده که با توجه به ساختار زیر هر مولکول آن شامل ۴ پیوند دوگانه و ۱۰ پیوند یگانه است.

۱۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افزودن کاتالیزگر و یا بازدارنده به سامانه‌ی واکنش، مقدار نهایی فراورده را تغییر نمی‌دهد، بنابراین منحنی‌های B و E نمی‌توانند درست باشند. کاتالیزگر، شیب منحنی را افزایش و بازدارنده، شیب منحنی را کاهش می‌دهد.

$$\Delta H = [\text{مجموع آنتالپی پیوند فراورده ها}] - [\text{مجموع آنتالپی پیوند واکنش دهنده ها}]$$

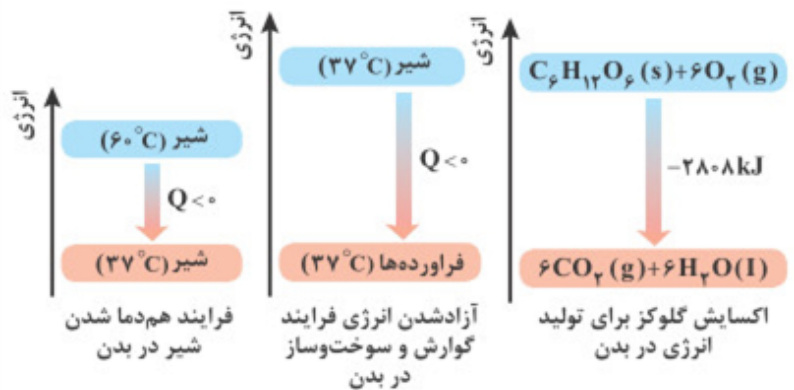
$$\Delta H = [6\Delta H(C-C) + 5\Delta H(C=C) + 8\Delta H(C-H) + 12\Delta H(O=O)]$$

$$- [20\Delta H(C=O) + 8\Delta H(O-H)]$$

$$= [6(350) + 5(620) + 8(415) + 12(495)] - [20(800) + 8(465)] = [14460] - [19720] = -5260 \text{ kJ}$$

$$? \text{ kJ} = 32 \text{ g } C_{10}H_8 \times \frac{1 \text{ mol } C_{10}H_8}{128 \text{ g } C_{10}H_8} \times \frac{5260 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } C_{10}H_8} = 1315 \text{ kJ}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر سه فرایند، گرماده ($\Delta H < 0$) بوده و با از دست دادن گرما همراه است. ۱۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۶

(۱) سرعت واکنش کم می‌شود اما رابطه خطی با زمان ندارد.

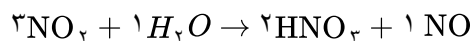
$$\frac{\Delta n}{\Delta t \times L} = \frac{3 \times 0.5}{40 \times 2.5} = 1/5 \times 10^{-3} \quad (2)$$

(۳) ضرایب استوکیومتری برابر نیست پس R نیز برابر نیست $H_2 + I_2 \rightarrow 2HI$ ۱۷

$$\frac{\Delta n}{\Delta t \cdot L} = \frac{2 \times 0.5}{20 \times 60 \times 2.5} = 3/3 \times 10^{-5} \quad (4)$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۷

$$\Delta H = [(2 \times 1070) + (2 \times 607)] - [(945) + (4 \times 800)] = -791$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۸

$$\frac{0.3 \text{ ppm}}{n} \times 4n = 1/2 \text{ ppm } NO_2$$

$3 \times 45 \text{ ppm } NO_2$	$2 \times 63 \text{ ppm } HNO_3$
$1/2$	$x = 1/12$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سرعت واکنش به مرور زمان کاهش می‌یابد. سرعت واکنش در بازه زمانی ۲۰ تا ۳۰ ثانیه و همچنین در بازه زمانی ۳۰ تا ۴۰ ثانیه را محاسبه می‌کنیم:

$$20 - 30 \text{ s} \Rightarrow R_{\text{واکنش}} = \frac{R_{\text{NOBr}}}{2} = \frac{|0/0.204 - 0/0.244|}{2 \times 10} = 2 \times 10^{-4} \text{ mol. L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

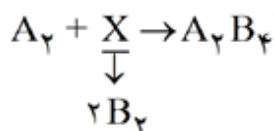
$$30 - 40 \text{ s} \Rightarrow R_{\text{واکنش}} = \frac{R_{\text{NOBr}}}{2} = \frac{|0/0.175 - 0/0.204|}{2 \times 10} = 1/45 \times 10^{-4} \text{ mol. L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$R_{30-40} < R_{25-30} < R_{20-30}$$

رابطه روبه‌رو برای مقایسه سرعت‌ها را در نظر بگیرید:

با توجه به گزینه‌ها، تنها گزینه ۳ در این مقایسه صدق می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

• درست

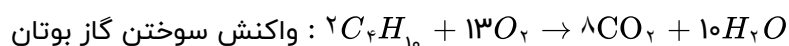
• نادرست - واکنش ۲ مرحله‌ای است.

• درست - طبق نمودار داده شده مقایسه سطح انرژی ترکیبات ذکر شده به صورت: $AB_3 < A_2 < A_2 B_4$ است.

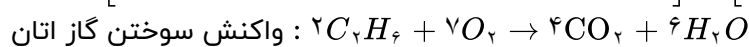
• درست - واکنش تشکیل $A_2 B_4$ گرماگیر ($\Delta H > 0$) است و واکنش تشکیل AB_3 گرماده ($\Delta H < 0$) است.

• نادرست - $A_2 B_4$ از AB_3 ناپایدارتر است زیرا سطح انرژی بیشتری دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

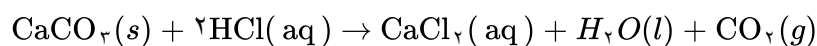
$$\Delta H = [2 \times (2(C - C) + 10(C - H)) + 13(O = O)] - [8(C = O) + 20(O - H)] = -5257 \text{ kJ}$$

$$\Delta H = [2 \times (C - C) + 6(C - H) + 7(O = O)] - [4(C = O) + 12(O - H)] = -2827$$

$$\text{تفاوت گرمای حاصل} = 0.5 \text{ mol گاز} \times \frac{(5257 - 2827) \text{ kJ}}{2 \text{ mol گاز}} = 607/5 \text{ kJ}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

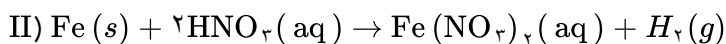
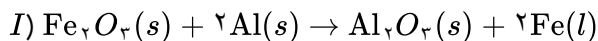
مدت‌زمان انجام واکنش ۵۰ ثانیه است. زیرا از آن به بعد تغییری در جرم مخلوط واکنش ایجاد نشده است. مطابق قانون پایستگی ماده، جرم گاز تولید شده (CO_2) برابر است با:

$$65/98 - 64/50 = 1/48 \text{ g } CO_2$$

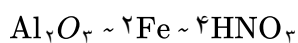
$$\overline{R}_{CO_2} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{1/48 \text{ g} \div 44 \text{ g. mol}^{-1}}{\left(\frac{50}{60}\right) \text{ min}} = 0/04 \text{ mol. min}^{-1}$$

$$\overline{R}_{HCl} = 2\overline{R}_{CO_2} = 2 \times 0/04 = 0/08 \text{ mol. min}^{-1}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معادله‌ی موازنه‌شده‌ی واکنش‌ها به صورت زیر هستند:

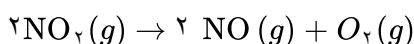
ضرایب واکنش (II) را در ۲ عدد ضرب می‌کنیم تا ضریب ماده‌ی مشترک دو واکنش (Fe) یکسان شود. در این صورت می‌توان نوشت:

$$\frac{x \text{ mol Al}_2\text{O}_3}{1} = \frac{0.2 \text{ mol HNO}_3 \times 2}{2} \Rightarrow x = 0.2 \text{ mol Al}_2\text{O}_3$$

$$\bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{0.2 \text{ mol}}{\left(\frac{10}{60}\right) h} = 1.2 \text{ mol} \cdot h^{-1}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معادله‌ی موازنه‌شده‌ی واکنش موردنظر به صورت زیر است:

$$t = 0 : 8 \quad \quad \quad 0 \quad \quad \quad 0$$

$$t = 6 \text{ min} : 8 - 2x \quad \quad 2x \quad \quad x$$

مجموع شمار مول‌های درون ظرف پس از ۶ دقیقه $8 - 2x + 2x + x = 8 + x$

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$x = \frac{20}{100}(8) \Rightarrow x = 1.6 \text{ mol}$$

$$\bar{R}_{\text{واکنش}} = \bar{R}_{\text{O}_2} = \frac{\Delta n}{V \cdot \Delta t} = \frac{x \text{ mol}}{5 \text{ L} \times (6 \times 60) \text{ s}} = \frac{1.6 \text{ mol}}{5 \text{ L} \times 360 \text{ s}} = 8.88 \times 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) برای مولکول‌های چنداتمی که اتم‌های متصل به اتم مرکزی یکسان باشند به کار بردن میانگین آنتالپی پیوند مناسب‌تر است مانند CO_2 ، NF_3 و CCl_4 و ...

ب) فرمول مولکولی بنزآلدهید $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$ ، گلوکز $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ ، اتان C_2H_6 ، بنزن C_6H_6

ج)

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{گرافیت} < \text{الماس} \\ \text{H}_2\text{O} < \text{H}_2\text{O} \\ \text{N}_2\text{H}_4 < \text{NH}_3 \\ \text{CO} < \text{CO}_2 \end{array} \right.$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

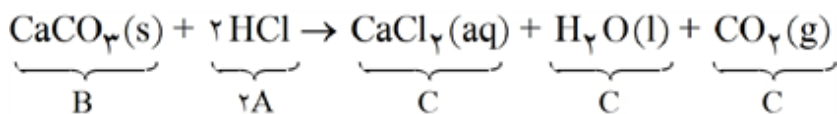
هم‌علامت بودن کسر مربوط به A و B نشان‌دهنده‌ی این است که این دو ماده در یک سمت واکنش قرار دارند و لزوماً مواد اولیه نیستند.

به منظور از بین بردن ضریب ۲ کنار ماده‌ی B، تمامی مخرج کسر را در ۲ ضرب کرده و نهایتاً به معادله $2\text{C} \rightarrow 3\text{B} + 4\text{A}$ می‌رسیم.

با توجه به نمودار، ابتدا معادله موازنه شده نمادی بر حسب A و B و C را می‌نویسیم:

$$\left. \begin{array}{l} \Delta n_A = 1 - 7 = -6 \\ \Delta n_B = 0 - 3 = -3 \\ \Delta n_C = 3 - 0 = +3 \end{array} \right\} \xrightarrow[\text{کوچکترین عدد}]{\text{تقسیم بر}} \left\{ \begin{array}{l} A = -2 \\ B = -1 \\ C = 1 \end{array} \right. \Rightarrow 2A + B \rightarrow C$$

با موازنه واکنش‌های داده شده در گزینه‌ها، واکنش نمادی به‌دست آمده فقط با واکنش اول مطابقت دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

از گرماسنج لیوانی برای تعیین ΔH فرآیندهای انحلال و واکنش‌هایی که در حالت محلول هستند، مناسب است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

• مورد اول: سرعت تولید Al_2O_3 در واکنش دوم برحسب مول بر دقیقه برابر است با:

$$\bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = 2\bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = 2\frac{\Delta n}{\Delta t} = 2 \times \frac{3/2}{\frac{180}{60}} = 3/2 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

در واکنش I   در واکنش II

واکنش دوم را موازنه می‌کنیم:

$$2\text{Al} + \text{Fe}_2\text{O}_3 \rightarrow \text{Al}_2\text{O}_3 + 2\text{Fe}$$

$$1/5 \text{ min} \times \frac{3/2 \text{ mol Al}_2\text{O}_3}{1 \text{ min}} \times \frac{1 \text{ mol Fe}_2\text{O}_3}{1 \text{ mol Al}_2\text{O}_3} = 4/8 \text{ mol Fe}_2\text{O}_3$$

• مورد دوم: واکنش اول را موازنه می‌کنیم:

$$\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow \text{Al}_2\text{O}_3 + 3\text{SO}_3$$

$$\bar{R}_{\text{SO}_3} = 3\bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = 3 \times \frac{3/2}{\frac{180}{60}} = 3/2 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

• مورد سوم:

$$3/2 \text{ g Al}_2\text{O}_3 \times \frac{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{1 \text{ mol Al}_2\text{O}_3} = 3/2 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3 \text{ مصرف شده}$$

$$\text{مقدار اولیه} = \text{مقدار باقی مانده} + \text{مقدار مصرف شده} = 3/2 + 0/8 = 4 \text{ mol}$$

$$4 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times \frac{342 \text{ g Al}_2(\text{SO}_4)_3}{1 \text{ mol Al}_2(\text{SO}_4)_3} \times \frac{1 \text{ kg}}{1000 \text{ g}} = 1/368 \text{ kg}$$

$$\bar{R}_{\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3} = \bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = \frac{3/2}{3} \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

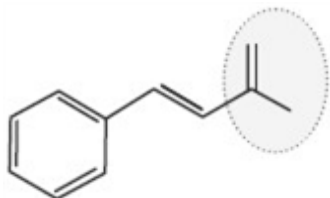
• مورد چهارم: در واکنش اول داریم:

$$\bar{R}_{\text{Al}} = 2\bar{R}_{\text{Al}_2\text{O}_3} = 2 \times 3/2 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\frac{\bar{R}_{\text{Al}}}{\bar{R}_{\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3}} = \frac{2 \times 3/2}{3/2} = 4$$

مولکول دارچین : $C_9H_{10}O$

گروه عاملی آلدهید

مولکول زردچوبه : $C_{13}H_{18}O$

گروه عاملی کربونیل (کتون)

